

ตระกูล “ศิริพันธ์” สร้างกุฏิถวายวัดพระสิงห์ ปี พ.ศ.๒๔๘๕

หลังจากได้รับการยกวัดพระสิงห์เป็นวัดพระอารามหลวงแล้วในปี พ.ศ.๒๔๘๓ ซึ่งผ่านมา ๗๘ ปีแล้ว ในครั้งนั้นเจ้าอาวาส คือ พระโพธิ์รังสี(ศรีโหม้คนธาโร) ได้ชักชวนคณะศรัทธาบริจาคทรัพย์สร้างกุฏิพระสงฆ์สามเณรรวมทั้งสิ้น ๑๘ หลัง ปัจจุบันกุฏิบางส่วนยังคงอยู่ ซึ่งสร้างในสมัยของท่าน นอกจากนี้ยังได้สร้างวิหารพระนอน การพัฒนาสร้างถาวรวัตถุในครั้งนั้นสิ้นเงิน ๔๖,๐๐๐ บาทเศษ (วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร จากปฐมกาลสู่ปัจจุสมัย,ทางวัดจัดพิมพ์,๒๕๕๒)

คาดว่าพระสงฆ์และเณรในขณะนั้นคงมีจำนวนมาก

กุฏิดังกล่าวปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงมีอยู่แม้จะล่วงเลยมาถึง ๗๘ ปี บางหลังมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

กุฏิสงฆ์สามเณรมีลักษณะก่อสร้างขึ้นเดียวไม่มีใต้ถุน ยกสูงจากพื้นประมาณ ๑ เมตร มีบันไดอยู่ด้านหน้า ๓ ชั้น ฝาใช้ก่ออิฐฉาบปูนประตูหน้าต่างเป็นไม้ หลังคามักเปลี่ยนเป็นหลังคาลอนคู่ ด้านในมีห้อง ๒ ห้อง เหนือประตูทางเข้าจะเขียนชื่อผู้ที่เป็นเจ้าภาพทำบุญสร้างกุฏิ และปี พ.ศ.ที่สร้าง

กุฏิหลังหนึ่ง มีป้ายเขียนไว้ว่า “ติกศิริพันธ์ นายอินสนธิ์ นางคำแพง สิริพันธ์ นางเต่าและนางบุญจรณ์ ถวาย พ.ศ.๒๔๘๕”

ตระกูล “ศิริพันธ์” (ในเอกสารใช้ศิริพันธ์) เป็นตระกูลใหญ่ตระกูลหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ รุ่นลูกของนายอินสนธิ์และแม่คำแพง ทำงานอยู่เทศบาลนครเชียงใหม่เป็นที่รู้จักทั่วไป ชื่อ นายเชฟ ศิริพันธ์ ส่วนลูกสาวคนหนึ่ง แต่งงานกับอดีต ส.ส.เชียงใหม่ ชื่อ เจ้าไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่

แม่คำแพงศิริพันธ์ ได้ชื่อเป็นผู้สะสมบุญคนหนึ่งของเมืองเชียงใหม่ เกิดเมื่อปี พ.ศ.๒๔๓๔ เป็นบุตรของพ่อน้อย -แม่อ่อง สกุลเดิมสิทธิวงศ์ อยู่ที่บ้านฮ่อม ด้านหลังวัดมหาวัน ถนนท่าแพ ด้านครอบครัวสมรสกับนายอินทรสน สิริพันธ์ มีบุตรธิดา ๔ คน คือ

๑.นายบุญศรี ศิริพันธ์

๒.นายอินทร์เถาว์ ณ เชียงใหม่(สมรสกับเจ้าไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่ อดีต ส.ส.เชียงใหม่ เป็นพี่ชายของเจ้าไชยสิทธิวงศ์ ณ เชียงใหม่)

๓.นายเชฟ ศิริพันธ์(สมรสกับนางวสิน ศิริพันธ์)

๔.นายแพทย์จรัสญ ศิริพันธ์(สมรสกับแพทย์หญิงฉวีวรรณ เชียงพิทยาการ)

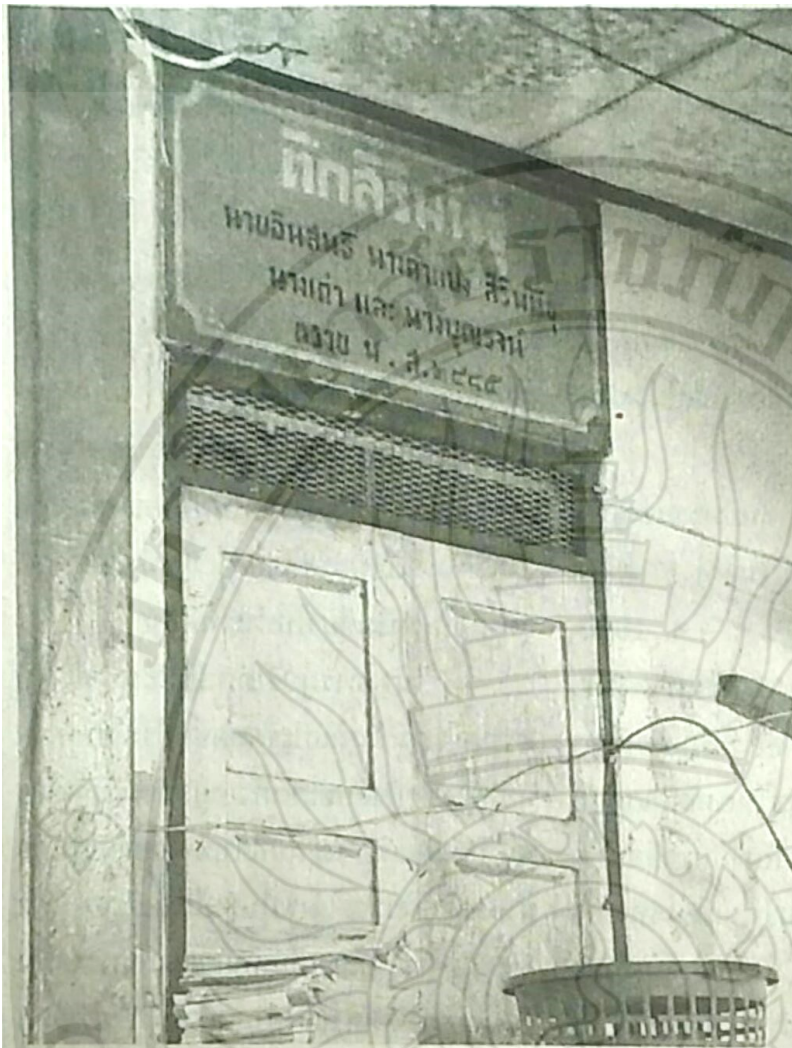
ครอบครัวนายอินสนธิ์และแม่คำแพงศิริพันธ์ อยู่ที่ถนนช้างมอยติดสะพานแม่ข้า เคยมีกิจการโรงสีข้าวที่บริเวณบ้าน ปัจจุบันคือบริษัทสหพาณิชย์ จำกัด

ขณะที่แม่คำแพงและสามีร่วมสร้างกุฏิถวายวัดพระสิงห์ในปี พ.ศ.๒๔๘๓ นั้นแม่คำแพง อายุ ๕๑ ปี

แม่คำแพง ได้ชื่อว่าเป็นผู้ศรัทธาในพระพุทธศาสนา มุ่งทำบุญทำกุศลอยู่เสมอ ดังที่คุณหญิงสุภัทรา สิงหลกะ บันทึกไว้ในหนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพแม่คำแพงว่า

“น้าคำแพงศิริพันธ์ เป็นผู้เปี่ยมด้วยน้ำใจเมตตากรุณา ทำบุญสุนทานอยู่เสมอเป็นนิจ ได้เคยบอกบุญมาให้ข้าพเจ้าสร้างตึก ๓ ชั้นถวายวัดพระธาตุดอยสุเทพ ซึ่งข้าพเจ้าก็รู้สึกว่าเป็นการแนะนำที่ถูกต้อง ทำให้ข้าพเจ้าปลื้มปิติที่มีโอกาสได้ทำบุญสร้างอาคารถวายวัดพระธาตุดอยสุเทพ และนอกจากนั้นเจ้าอาวาสวัดพระธาตุดอยสุเทพมีความประสงค์ที่จะสร้างกุฏิอีก ๔ หลัง ซึ่งเป็นที่อยู่ของสงฆ์ คุณน้าคำแพงก็ได้บอกบุญให้ข้าพเจ้าบอกบุญเพื่อนฝูงช่วยกันสร้างถาวรจนครบ ๔ หลัง ซึ่งข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณน้าคำแพงเป็นผู้ที่สนับสนุนพระพุทธศาสนาอยู่เป็นนิจ”

นอกจากนี้แม่คำแพงศิริพันธ์ ยังได้เป็นผู้อุปถัมภ์หรือเป็นแม่ออกของครูบาบุญชุ่ม สมัยเมื่อเป็นสามเณร ซึ่งคุณศรีธร สุวรรณ บันทึกเกี่ยวกับคุณคำแพงศิริพันธ์ไว้ว่า

กุฎิที่นาย
อินสนธิ
และแม่
คำแปง
ศิริพันธ์
สร้างไว้ที่
วัดพระ
สิงห์เมื่อ
ปี พ.ศ.
๒๔๘๕

“เอียนาม แม่คำแปงศิริพันธ์ ใครๆ ก็รู้จักในหมู่ผู้ที่อยู่ในแวดวงของวัดวา ศาสนา การบุญการกุศล โดยเฉพาะคนที่เคยไปร่วมทำบุญกุศลกับ เณรน้อย หรือครูบาหน้อย คือ สามเณรบุญชุ่ม ทาแกง ตั้งแต่ครั้งยังพำนักอยู่ ณ วัดบ้านด้าย อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จนถึงปัจจุบัน ทุกคนจะรู้จักท่านเป็นอย่างดี เพราะตลอดเวลานั้นจนถึงเวลานี้ท่านได้กลายเป็น แม่ออกเฒ่าของครูบาหน้อยและเป็นแม่ย่าของทุกคน ใครๆ ก็เรียกท่านว่า แม่ย่า

“แม่ย่ามีความเคารพรัก ศรัทธาเลื่อมใส ห่วงใยอาทรในตัวครูบาหน้อย(บุญชุ่ม)ของท่าน ยิ่งนัก เป็นความรู้สึกผูกพันที่ดื่มด่ำลึกซึ้งแนบแน่น ท่านบอกผู้เขียน(คุณศรีธร สุวรรณ)เสมอว่า ท่านรู้สึกต่อครูบาหน้อยเหมือนครูบาศรีวิชัย ไม่ว่าครูบาหน้อยจะทำบุญสร้างบารมีทานที่ไหน ไกลหรือใกล้ต่างบ้านต่างเมือง ต่างประเทศ พม่า ลังกา วยและสังขารเก่าสิบกกว่าปีของแม่ย่าไม่เคยเป็นอุปสรรคในการเข้าร่วมทำบุญสร้างบารมีกับครูบาหน้อยแม้แต่น้อย

“ผู้เขียน(คุณศรีธร สุวรรณ) เริ่มรู้จักใกล้ชิดแม่ย่าเมื่อครั้งไปนิมนต์ครูบาหน้อยมา เชียงใหม่ครั้งแรก ที่เราไปรอรับครูบาหน้อยที่ดอยนางแก้วด้วยกัน จากนั้นมาจนถึงวันนี้ ผู้เขียนก็ใกล้ชิดแม่ย่ามากขึ้นโดยลำดับ

“แม่ย่าคำแปงศิริพันธ์ สนใจใฝ่บุญกุศลเป็นชีวิตจิตใจจะว่าท่านหายใจเป็นบุญก็ไม่ผิดนัก ทุกท่านที่เคยร่วมบำเพ็ญศาสนกิจกับแม่ย่าย่อมประจักษ์ความรู้สึกข้อนี้นี้ ความสุขของท่าน คือ การบริจาค การเสียสละเวลา เงินทองทรัพย์สินเพื่อพระพุทธศาสนา

“เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๖ นี้เอง แม่ย่าให้คนที่บ้านไปตามให้มาพบและได้พูดคุยปรึกษาเรื่องเงินทอดผ้าป่าบางส่วนที่แม่ย่าเก็บไว้ว่าจะมอบทางวัดลอยเคราะห์สำหรับสร้างประตูหน้าต่างกุฏิที่กำลังสร้าง แล้วให้จารึกชื่อ สามเณรบุญชุม ทาแกง ครัวบุญน้อยของแม่ย่าและอีกส่วนหนึ่งจะเก็บไว้เป็นค่าใช้จ่ายให้ครัวบาไปแม่ฮ่องสอน และยังได้พูดคุยเรื่องการจัดทำบุญต่างๆ ให้ครัวบาในอดีตทุกสิ่งทุกอย่าง แม่ย่าพูดเสมอว่าจะขอเป็นเจ้าภาพอุปสมบทครัวบุญน้อยแล้วแม่จะตายเพราะหมดห่วงแล้ว อนิจจา แม่ย่าของลูกๆ แม่ออกเฒ่าของครัวบุญน้อย วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๒๔ นี้ครัวบาก็จะมีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ครบกำหนดอุปสมบทได้แล้ว แม่ย่าน่าจะได้อยู่ถึงวันนั้น” (แม่คำแพงเสียชีวิต ๓๐ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๒๔)

เกี่ยวกับครัวบุญชุมนั้น คุณเวียงชัย จันทรเจริญ อดีตคลังจังหวัดเชียงใหม่ บันทึกไว้ว่า

“เมื่อปี พ.ศ.๒๕๒๓ ผมได้ทราบกิตติศัพท์ของสามเณรน้อยซึ่งบำเพ็ญบุญอยู่ ณ วัดพระธาตุจอมแจ้ง อำเภอดอยสะเก็ด จึงได้ตัดสินใจไปนมัสการ โดยการนำของคุณชาญ สิโรธส ไปถึงก็พบยายแก่ ๒-๓ คนพำนักอยู่ที่ศาลาวัด ยายแก่คนหนึ่งไปร่ายรอยยิ้มอย่างอímเอิบให้คณะผม ผมนึก-ก็ยายแก่อาศัยวัดธรรมด๊าๆ ผมและคณะพบนมัสการเณรน้อยฟังธรรมคำสอนด้วยความอímเอิบแล้วก็กลับลงมา

“อีกหลายเดือนต่อมา เนื่องจากผมศรัทธาในเณรน้อยและแม่ย่าก็ศรัทธาในเณรน้อย มีใจเป็นจุดเดียวกัน ผมจึงรู้จักกับแม่ย่าคำแพงศิริพันธ์ และหลังจากรู้จักธรรมดาก็กลายเป็นสนิทสนม จากสนิทสนมด้วยการปฏิบัติอันเป็นอัจฉริยะของแม่ย่าหลายประการ ทำให้ผมเคารพแม่ย่าเหมือนญาติสนิท และยิ่งกว่านั้นเหมือนปุษยนียบุคคลซึ่งหาได้ยาก มิใช่ยายแก่ที่อาศัยวัดอย่างที่ผมเข้าใจ แต่แม่ย่าไปอุปฐากเณรน้อยบนวัดพระธาตุจอมแจ้ง

“ผมทราบต่อมาว่าแม่ย่าได้มีศรัทธาแน่วแน่ที่จะเป็นแม่ออกอุปสมบทเณรน้อย จึงได้ทะนุถนอมเณรน้อยยิ่งกว่าลูก คือมีความรักใคร่และศรัทธาในปฏิปทาของเณรน้อยเพราะยิ่งใกล้ชิดยิ่งมองเห็นอย่างชัดแจ้งว่า เณรน้อยมิใช่เณรธรรมดาแต่เป็นผู้บุญบารมีอันยิ่งใหญ่มาเกิด ซึ่งจะหาได้ยาก

“โดยปกติเณรน้อยจะไม่โปรดการใช้ชีวิตในบ้านในเมือง แต่จะอยู่ตามป่าตามดง ทुरกันดาร ยากที่ผู้คนจะติดตามไปถึงได้ เช่น ดอยแก้ว เชียงใหม่ วัดพระเจ้าหลวงล้านทอง เมืองพร้าว(ซึ่งขณะนั้นเป็นวัดร้างไปยากลำบาก) พระธาตุจอมแจ้ง วัดหนอง(วัดร้างอยู่ในป่าลึก) อ.เชียงแสน เชียงราย วังลาว เมืองพง(ประเทศพม่า)

“ด้วยความศรัทธา แม่ย่าแม่จะมีอายุ ๙๒-๙๓ ปีก็ตาม ก็มิได้ย่อท้อ ก็ยังพาคณะศรัทธา(ซึ่งมีผมรวมอยู่ด้วย) บุกป่าฝ่าดง ไปนมัสการจนได้ แม่ย่าเป็นบุคคลที่มีความอดทนเป็นเลิศ มิจิตฝิ่งแน่นแต่ในเรื่องบุญเรื่องกุศล เรื่องการศาสนาจะเป็นผู้วางแผน เป็นผู้นำให้คณะศรัทธาทำบุญทำกุศลอยู่ตลอดเวลา และเป็นผู้ที่รู้ธรรม ปฏิบัติธรรม ถึงธรรม

“การบำเพ็ญบุญครั้งสุดท้ายของแม่ย่าคือการถวายผ้าป่าที่วัดลอยเคราะห์ ในนามสามเณรบุญชุมทาแกง(เณรน้อย) แต่การดำเนินการแม่ย่าเป็นผู้ดำเนินการ และก่อนสิ้นบุญแม่ย่ายังคิดที่จะทำบุญทำกุศลอีกหลายแห่ง เช่นเลี้ยงพระที่วัดศรีโสดา ทำบุญวันเกิด(๕ มกราคม) ให้สามเณรบุญชุมที่วัดพระธาตุดอยสุเทพ พร้อมทั้งตั้งมูลนิธิและบาตรรับบริจาค แต่อนิจจา แม่ย่าคิดไกลกว่าอายุ คือแม่ย่าจะ ๙๔ ปีแล้ว แม่ย่าก็ยังไม่ย่อท้อ อนิจจัง วดสังขารฯ สังขารทั้งหลายทั้งปวงนั้นไม่เที่ยง แม่ย่าก็ลาโลกไปก่อนที่โครงการบวชเณรน้อยและงานบุญงานกุศลอื่นจะเสร็จสิ้น ไม่มีเวลาในโลกนี้สำหรับแม่ย่าคำแพงศิริพันธ์ ได้ทำบุญทำกุศลอีกแล้ว”

แม่คำแพงศิริพันธ์ เป็นลมด้วยเส้นโลหิตในสมองเป็นพิษฟุบคาหน้าใต้ะหมู่บูชาพระขณะลูกมากราบพระตามปกติเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๒๓ และเสียชีวิตที่โรงพยาบาลเสียมภักดีเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๒๓ (หนังสือที่ระลึกงานฌาปนกิจศพแม่คำแพงศิริพันธ์,๒๕๒๓)

พ.ต.อ.อนุ เนินหาด ผกก.สภ.โหล่งขอด